

Systematische lijst met vragen

De adviescommissie wil graag over de volgende onderwerpen informatie en meer in het bijzonder over de volgende vragen.

In onderstaand document zijn bij de vragen ook een eerste ronde antwoorden ("antwoord") opgenomen.

De bijlagen waarnaar wordt verwezen gaan bij dit document)

Het systeem toeslagen:

- Een beschrijving van de werking van het toeslagensysteem
- Antwoord: Nader bespreken wat afbakening is van deze vraag

Het mechanisme van stopzetten en terugvorderen:

- Een beschrijving van het mechanisme; waar wordt dit in de wetgeving toegepast; hoe vaak wordt hier per jaar gebruik van gemaakt (aantallen, percentages, verdeling);
 - Antwoord: Aantallen stopzettingen kunnen in beeld worden gebracht. Wel de volgende vragen ter bespreking:
 - Over welke periode 2014-2016?
 - Welke definitie hanteren: 'aanvragen die door toeslagen van iets naar niets zijn aangepast' (technische definitie: beschikkingen welke [in concept] hoger dan 0 zijn geweest, welke formeel zijn beschikt op 0 euro door een lasten melding met 0-lasten of een stop melding welke door toeslagen is ingeschoten).
 - Deze definitie hanteren op deeljaren of per aanvraag (door op aanvraag niveau te kijken kan het incidenteel gebeuren dat de toeslag bij Gastouderbureau A wel is gestopt, maar bij Gastouderbureau B niet, wat dan niet wordt gezien als stopzetting. Door te kijken naar deeljaren kan het zijn dat de toeslag voor 11 van de 12 maanden in stand blijft, wat toch als 'stopzetting' wordt gezien).
- Het algemene wettelijke beoordelingskader dat relevant is bij het stopzetten en terugvorderen van voorschotten en bij het ten nadele van de belanghebbende herzien van eerdere vaststellingen op grond van art. 21 Awir.
- Is dit kader in alle gevallen gelijk; is de beoordeling bij CAF zaken anders;
 - Antwoord: Ervan uitgaande dat het hier gaat om het wettelijke beoordelingskader is het antwoord: nee, dit is hetzelfde bij CAF. Het komt wel voor dat bij de behandeling specifieke aandachtspunten worden meegegeven waarnaar gekeken moet worden, of dat om extra bewijsstukken wordt gevraagd (een heel jaar, i.p.v. 2 facturen)
- Is het beoordelingskader in de afgelopen jaren veranderd, onder meer naar aanleiding van het debat over fraude, of het debat over opvangouders.
 - Antwoord 'Het beoordelingskader' verwijst naar 'Het algemene wettelijke beoordelingskader dat relevant is bij stopzetten en terugvorderen van voorschotten op grond van art 21. Beantwoording door (la)vaco nodig.
- FJZ en (la)vaco: Wat is binnen het huidige wettelijke kader de mogelijke beleidsruimte om minder rigide te zijn en coulanter op te treden? Hoe wordt in de praktijk gebruik gemaakt

van de beoordelingsvrijheid van art. 16, lid 4 Awir, de beleidsruimte van art. 16 lid 5 Awir en de beleidsruimte van de artt. 21 3n 23 Awir? Hoe beoordeelt u in dat verband de mogelijkheden die zijn vastgelegd in art. 5a, sub b van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen?

- Antwoord: Sinds de Vinkenslagaffaire in 2004 wordt de beleidsruimte voor de bestuursorganen binnen de Belastingdienst als volgt ingevuld. Beleidsregels worden neergelegd in een (gepubliceerd) beleidsbesluit. Van de wet (algemeen verbindend voorschrift) afwijkend beleid kan uitsluitend worden uitgevaardigd op basis van een wettelijke hardheidsclausule of vooruitlopend op wetgeving waarbij dat beleid met terugwerkende kracht wordt gesanctioneerd (of het beleid wordt stopgezet indien de wetswijziging ervan afwijkt). Verder kan het beleid een invulling betreffen van een discretionaire bevoegdheid (wettelijke kan-bepaling) of van een rechtsvraag. Een rechtsvraag is daarbij gedefinieerd als een individuele vraag die: 1. in het Belastingdienstbrede toezichtproces opkomt, en 2. waarop in wet, jurisprudentie en eerder vastgesteld uitvoeringsbeleid geen duidelijk en eenduidig antwoord is te vinden, en 3. waarbij het antwoord gevolgen kan hebben voor andere gevallen (precedentwerking) en daarom is op te vatten als nieuw beleid. Meer praktisch kan een beleidsregel ook gebaseerd zijn op artikel 4:81, eerste lid, Awb. Artikel 5a, sub b, van de Uitvoeringsregeling Awir geeft enerzijds als hoofdregel dat nieuwe jurisprudentie oude gevallen niet openbreekt. Anderzijds biedt het aan de verantwoordelijke bewindspersonen de mogelijkheid bij beleidsregel van deze hoofdregel af te wijken en dus de nieuwe jurisprudentie wel van toepassing te verklaren op reeds vaststaande gevallen. Deze beleidsruimte is vanwege de mogelijke precedentwerking en daarmee gepaard gaande uitvoeringsconsequenties voor het bestuursorgaan nog nooit benut. Hier nog toevoegen dat er ook anderszins in de toeslagensfeer weinig beleidsvrijheid is, mede vanwege het ontbreken van een algemene hardheidsclausule?
-
- Als er een dergelijke ruimte is, waarom is die ruimte in het verleden niet benut?
- Wordt die ruimte thans wel benut? En zo ja, hoe wordt daar concreet invulling aan gegeven?
- : Indien thans wordt vastgesteld dat er zaken mis zijn gegaan bij de toepassing van het mechanisme van stopzetten en terugvorderen, heeft dat dan over de volle breedte plaatsgevonden of specifiek voor de KOT; indien nee, waarom zijn dezelfde fouten dan niet elders bij de toepassing gemaakt.

De CAF aanpak

- Wat houdt de CAF aanpak precies in; wanneer wordt daartoe overgegaan; wat zijn de gevolgen; is de CAF aanpak specifiek voor de KOT of wordt deze algemeen gehanteerd. Hoe vaak wordt tot deze aanpak beslist. Antwoord: Zie het AO-dossier
- Zijn er andere aanverwante CAF-zaken waarbij soortgelijke stopzettingen, terugvorderingen en lagere vaststellingen aan de orde waren? Zo ja, welke en hoeveel gevallen betreft dat? Antwoord: Zie het (bijgaand) AO-dossier, raakt daarnaast opdracht ADR
- Is er in het licht van de commotie rond de CAF 11 zaken reden om ook andere CAF zaken opnieuw te bezien? Waarom niet? Indien wel, om hoeveel zaken gaat het. Antwoord Zie het (bijgaand) AO-dossier, raakt daarnaast opdracht ADR

CAF 11 zaken

- Wat was de basis voor het besluit tot een CAF aanpak; wat zou de beslissing in deze zaken geweest zijn zonder CAF aanpak; hoe wordt thans aangekeken tegen de gronden voor de beslissing tot een CAF aanpak. Antwoord Zie bijgaand AO-dossier
- De Stas. Fin. spreekt in de brief aan de Kamer dat er veel mis is gegaan en fouten zijn gemaakt –laatstelijk werd gesproken van onrechtmatigheid: waar wordt dan op gedoeld. Wat

Met opmerkingen Wordt hier niet op ingegaan, verderop en in het advies van de LA wel.

zijn, met kennis achteraf, onrechtmatigheden misslagen, fouten en overreacties geweest. Antwoord Zie bijgaand AO-dossier

- Welke verschillende categorieën (zoals: geen bezwaar, wel bezwaar, geen of wel (hoger) beroep zijn er in het CAF 11-dossier te onderkennen en wat zijn de aantallen? Om welke bedragen aan stopzettingen, lagere vaststellingen en terugvorderingen gaat het in totaal? Kunt u daarvan een cijfermatig overzicht verstrekken? Zijn er nog lopende dossiers (d.w.z. niet onherroepelijk vaststaande zaken) uit 2012, 2013 en 2014? Zo ja, hoeveel? De focus ligt op de jaren 2012, 2013 en 2014, maar hoe zit het met de latere jaren? Is daar zicht op en zijn daar ook overzichten van (te maken)?
 - Antwoord De totaallijst wordt bijgaand verstrekt aan commissie. Dan kunnen alle vragen over 2012 t/m 2014 worden beantwoord. Voor het deel latere jaren: Ook hiervoor kunnen de gegevens worden aangevuld. Dit zou echter niet zonder meer een beeld geven van de het gevolg van CAF11 bij deze burgers, maar weergeven hoe deze burgers verder te maken hebben gehad met toelagen (eventuele vervolprocessen hoeven geen raking te hebben aan CAF11, daarvoor zou handmatige toetsing noodzakelijk zijn). Graag bespreken of dit inzicht gewenst is.
- Kan worden aangegeven of er binnen de CAF 11-populatie evidente gevallen zijn waar geen recht op KOT bestaat? Zo ja, wat is dan de onderbouwing daarvan? Om hoeveel gevallen gaat het?
- Wat zou in individuele dossiers de uitkomst zijn geweest als bij de initiële beoordeling minder rigide zou zijn opgetreden en de uitspraak van RvS van 24 april 2019 als richtsnoer zou zijn genomen?

Versoepeling, terugdraaien, herziening,

- In de brieven naar de TK heeft Stas. FIN aangegeven dat de individuele dossiers van de vraagouders worden klaargezet en dat het dossier opnieuw door de Belastingdienst wordt beoordeeld als het advies van de AUT er is; wat houdt dat "klaarzetten" in en om hoeveel gevallen gaat het en wat zijn daarbij de te onderscheiden categorieën?
 - Antwoord De individuele dossiers worden klaargezet in een vertrouwelijk samenwerkingsgebied waarvoor de commissieleden geautoriseerd kunnen worden of door deze te printen of op andere wijze vertrouwelijk te verstrekken. De dossiers bevatten samenvattende documenten per vraagouder (in 1 geval ouderpaar), waarbij de mogelijkheid bestaat de integrale dossiers te printen.
 - De vraag omtrent categorieën is erg open. De meest logische interpretatie is om een aantal relevante 'doorsneden' te kiezen. Gaat het hier om de "pijnpunten CAF"? Onderstaand een voorstel voor deze categorieën:
 - Stoppen lopende toelagen (ipv opschorting)
 - Is er sprake van overschrijding redelijke termijn bij behandeling bezwaar, beroep en eventueel hoger beroep
 - Was het voor de burger duidelijk welke informatie moet worden verstrekt, ook indien bij rappel werd aangegeven dat de overgelegde stukken niet juist of niet volledig waren
 - Specifiek voor CAF 11: heeft de burger een uitnodiging voor oudergesprek met directeur Toelagen / staatssecretaris ontvangen Wat zou er gebeuren als in alle CAF zaken de oorspronkelijke beslissing wordt teruggedraaid, behalve in die zaken waarin er onmiskenbaar geen recht op een KOT bestaat. Wat zou de uitstraling van een dergelijk terugdraaien op andere zaken zijn.
 - Is er beleidsmatig ruimte om voor het jaar 2014 tot ambtshalve herziening van onherroepelijk vaststaande beschikkingen over te gaan (zie art. 5a UR Awir) met als "haakje" voormelde uitspraak van RvS dan wel op andere gronden?

Antwoord: Nee. Deze ruimte is wel te creëren door de verantwoordelijke bewindspersonen op basis van artikel 5a, sub b, Uitvoeringsregeling Awir. Is die ruimte er (gelet op overschrijding van de vijfjaarperiode) ook 2012 en 2013? Zo nee, is er dan toch nog een mogelijkheid om die ruimte alsnog te creëren?

Met opmerkingen Hangt van de individuele gevallen af. Uitspraak gaat over twee elementen, zie ook de vraag onder het volgende kopje. Is dit niet met behulp van de totaallijst te beantwoorden?

Antwoord: Nee. Deze ruimte is wel te creëren door de verantwoordelijke bewindspersonen op basis van artikel 5a, sub b, Uitvoeringsregeling Awir.

- Wat is in uw optiek het nieuwe element in de uitspraak van RvS van 24 april 2019 ten opzichte van de eerdere jurisprudentie? Deze uitspraak komt namelijk expliciet terug in deelopdracht 1. Heeft deze uitspraak al consequenties in uw uitvoeringspraktijk en zo ja welke?

Antwoord De Raad van State introduceert twee nieuwe rechtsregels. Namelijk ten eerste dat een verschil tussen de totale kosten en de betaalde kosten dusdanig klein kan zijn dat het niet in de weg staat aan het recht op kinderopvangtoeslag. Daarbij is nog van belang de omvang van en de regelmaat waarmee de betalingen maandelijks plaatsvonden en het feit dat maandelijks naar aanleiding van de factuur werd betaald. Op de tweede plaats dat onder omstandigheden evenmin in de weg staat aan het recht op kinderopvangtoeslag het niet volledig betalen van de kosten van kinderopvang ten gevolge van het stopzetten van de voorschotten. De Belastingdienst past de nieuwe jurisprudentie zoals gebruikelijk toe vanaf datum uitspraak (24 april 2019) op alle niet nog niet onherroepelijk vaststaande beschikkingen en toekomstige gevallen.

- Heeft de uitspraak van 24 april terugwerkende kracht, in die zin dat de interpretatie van de Afdeling ook voor eerdere zaken geldt indien daar een beroep op zou zijn gedaan, of is er sprake van een duidelijk 'omgaan' van de rechtspraak daar geen gevolg kan hebben voor eerdere zaken.

Antwoord Op deze uitspraak is artikel 5a, sub b, van de Uitvoeringsregeling Awir van toepassing; dus geen terugwerkende kracht.

- melden In hoeveel van de CAF zaken zou niet tot stopzetting en terugvordering zijn overgegaan indien de lijn van 24 april vanaf het begin zou hebben gegolden.

- Wat zou met de "brii" van nu gezien een redelijke afwikkeling zijn van de CAF 11-zaak?

Antwoord Zie de bijgevoegde notitie aan de stas dd 6 juni 2019

- FJZ en (la)vaco = DJZ Ligt er een advies van de Landsadvocaat over een mogelijke herziening van de CAF11 zaak? Zo ja, wat is het advies?

- Antwoord Zie het bijgevoegde advies van de Landsadvocaat d.d. 7 juni 2019.

Tegemoetkoming, schadevergoeding

- Welke elementen van "schade" zijn er te onderkennen/aangevoerd door belanghebbenden?
- Welke tegemoetkomingen zijn er door de BD/Toeslagen al verleend? Denk aan een vergoeding van immateriële schade wegens termijnoverschrijding. Is dat ook gebeurd in gevallen waarin dat niet verplicht was?
- Zijn er door BD/Toeslagen of stas FIN andere mogelijkheden voor verdergaande tegemoetkomingen overwogen? Wat zijn die mogelijkheden en wat waren de beletselen om dat te doen?

- Antwoord Zie de bijgevoegde notitie aan de stas dd 6 juni 2019.

- Waar zou een eventuele tegemoetkoming in uw visie betrekking op kunnen hebben? Gemiste toeslagen? Immateriële schadevergoeding? Verdragingschade? Is er nog andere schade geleden?

- Antwoord Zie de bijgevoegde notitie aan de stas dd 6 juni 2019.

- Is er nagedacht over het geven van een vast bedrag/forfaitaire bedragen als tegemoetkoming? Denk aan Chroom-6, aardbevingsschade Groningen en Q-koorts. Zo ja, welke beletselen waren er om dat te doen?

- Antwoord Zie de bijgevoegde notitie aan de stas dd 6 juni 2019.

Aanverwante, vergelijkbare zaken

- In hoeveel CAF zaken is een vergelijkbare aanpak gevolgd.
- Laten de CAF beslissingen zich onderscheiden van andere KOT zaken waarin besloten is tot stopzetting en terugvordering, zo niet in hoeveel KOT zaken is in dezelfde periode beslist

Met opmerkingen : Zie notitie aan Stas dd 6-6-19

"De vraagouders geven in zowel de media als in de oudergesprekken aan behoefte te hebben aan erkenning van het door hen ervaren leed. Ook de Nationale Ombudsman heeft de staatssecretaris opgeroepen om een gebaar te maken. Een schadevergoeding zal nooit de ervaren frustraties en onbegrip wegnemen, maar kan een belangrijke bijdrage leveren aan deze erkenning."

Met opmerkingen : Notitie lijkt!!! uit te gaan van niet.

tot stopzetting en terugvordering. In hoeveel niet-KOT zaken is in dezelfde periode beslist tot stopzetting en terugvordering; zijn daarbij vergelijkbare criteria gehanteerd.

- Indien besloten wordt tot herziening van KOT beslissingen vanaf 2013 in hoeveel andere zaken zou dan ook tot herziening moeten worden overgegaan.
-
- ADR Bij een eventuele tegemoetkoming/coulanceregeling is van belang dat deze goed kan worden afgebakend ter voorkoming van een mogelijke precedentwerking. Zijn er karakteristieke kenmerken die spelen bij de CAF 11-zaak welke deze onderscheiden van andere zaken? Laat dit dossier zich afbakenen? Ofwel hoe kan precedentwerking worden voorkomen? Of zijn er naar uw inzicht gevallen die zodanig lijken op de CAF 11-zaken dat afbakening tot die groep onwenselijk zou zijn? Hoe zou een verstandige afbakening er in dat geval volgens u uitzien?

Wij zijn ons bewust dat het onmogelijk is om in één overleg op al deze vragen in te gaan. Dat is ook niet nodig. Primair is van belang dat waar informatie op schrift bestaat, deze aan de commissie verstrekt wordt. In de tweede plaats gaat het er om een algemeen gevoel te krijgen van de problematiek en de implicaties daarvan. Tegen de achtergrond van de 'druk' vanuit de Kamer is het vooral ook van belang om te weten wat de opties zijn in de CAF 11 zaken en wat de uitstraling daarvan is op andere aanverwante zaken.